

FI lausuntopyyntö VV

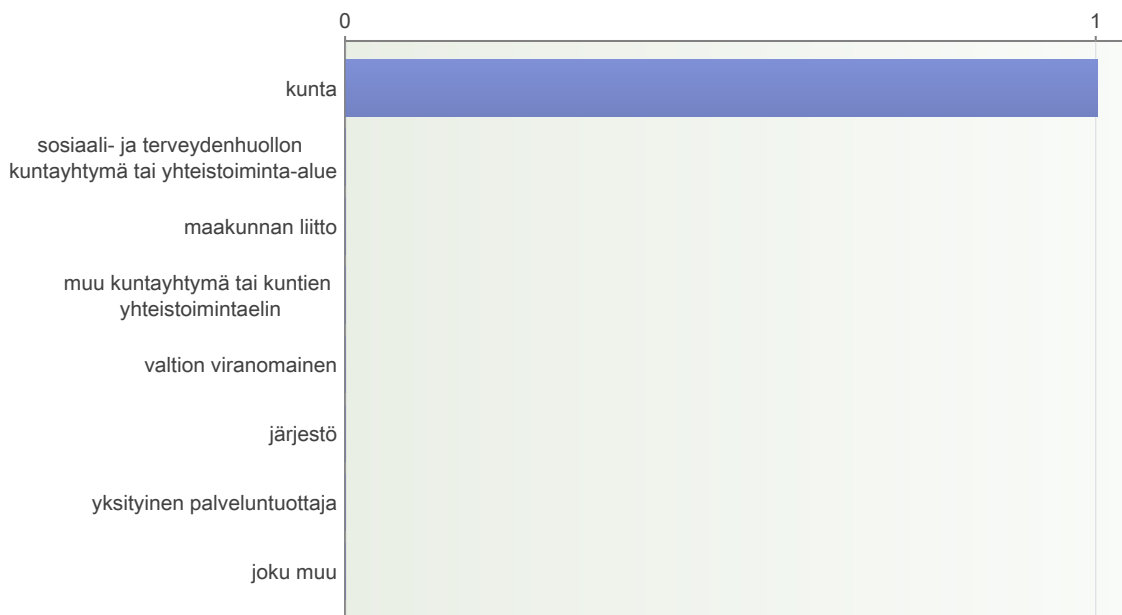
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Someron kaupunki	Eliisa Raitanen	Perusturvajohtaja Taru Nordlund, PL 35, 31401 Somero. p. 044-7791500	20.3.2017	Kaupungin hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

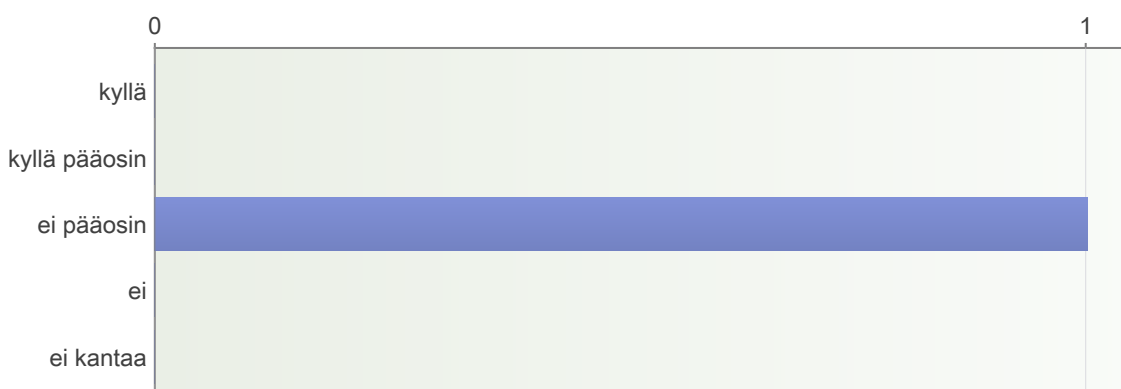
Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen alkuperäisenä tavoitteena on ollut perusterveydenhuollon (terveyskeskusten) vahvistaminen, peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon yhteistyön kehittäminen, palveluiden yhdenvertaisuuden parantaminen ja kustannusten hillitseminen. Esityksestä on vaikea, ellei mahdoton löytää näitä tavoitteita tukevia elementtejä. Peruspalveluiden yhtiöittäminen ja palveluvastuun jakaminen maakunnan ja muiden toimijoiden välillä on toimintamalli, jonka ymmärtäminen yllä olevia tavoitteita tukevaksi ei esityksestä avaudu.

Esityksen keskeneräisyys, mahdolliset perustuslakiin liittyvät ongelmat ja koko kokonaisuudistuksen keskeneräisyys tekevät kokonaisuuden hahmottamisen erittäin vaikeaksi. Lakiteksti on vaikeaselkoinen ja tuottaa näkökulman pirstaloidusta palvelujärjestelmästä.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

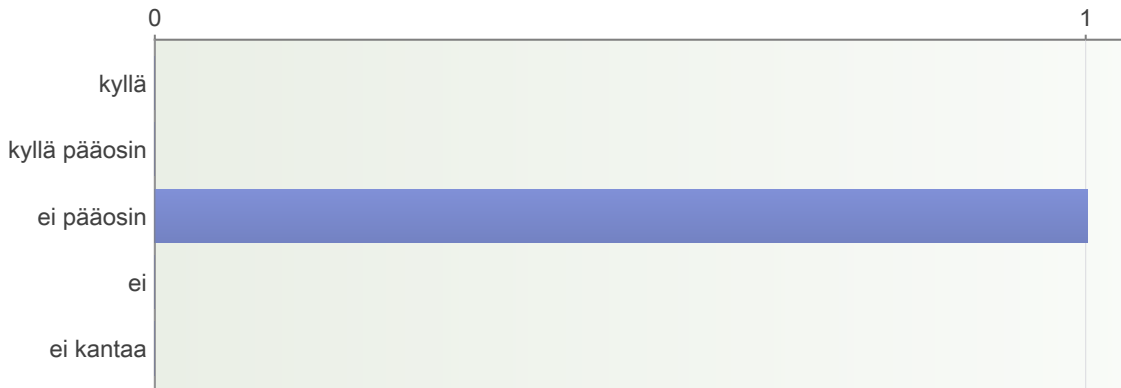
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden piirissä olevien asiakkaiden palvelutarve on hyvin moninainen. Esityksen perusteella voisi arvioida uhkana olevan enemmän tai runsaasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tarvitsevien asiakkaiden palvelutason heikentyminen/ asiakkuuden pirstaloituminen.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

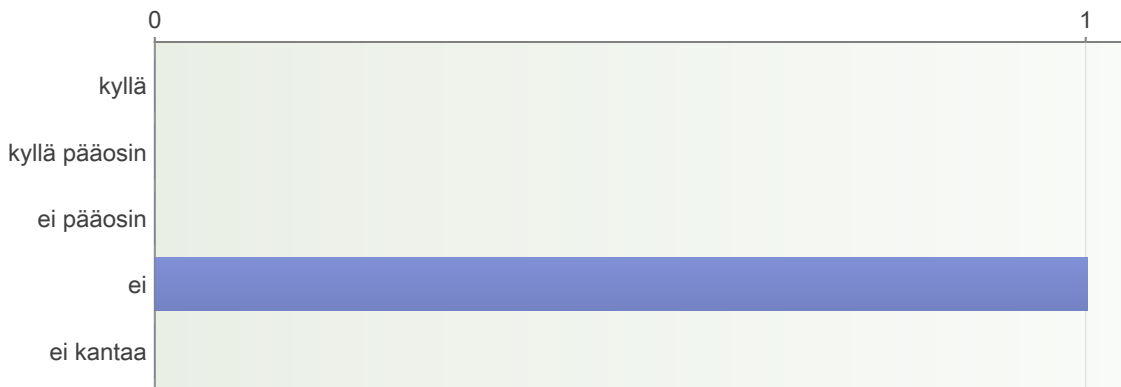
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkuuden ollessa yksittäinen hoito- tai ohjauskäynti, asiakas hakeutuu omaan tilanteeseen sopiviin palveluihin. Asiakkuuden ollessa moninaisempi, näyttää esityksen perusteella asiakkuus pirstaloituvan.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

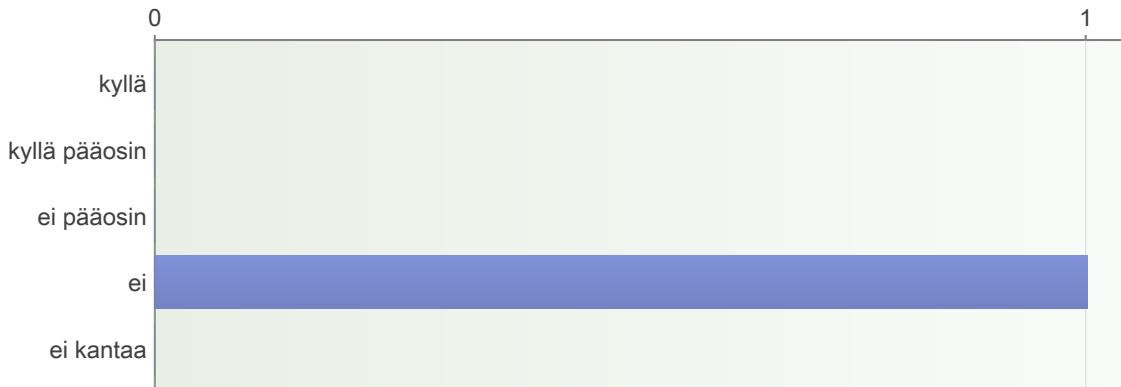
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaali- ja terveydenhuollon integraation tarkoituksenmukainen toteutuminen ei tule esille luonnoksesta.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

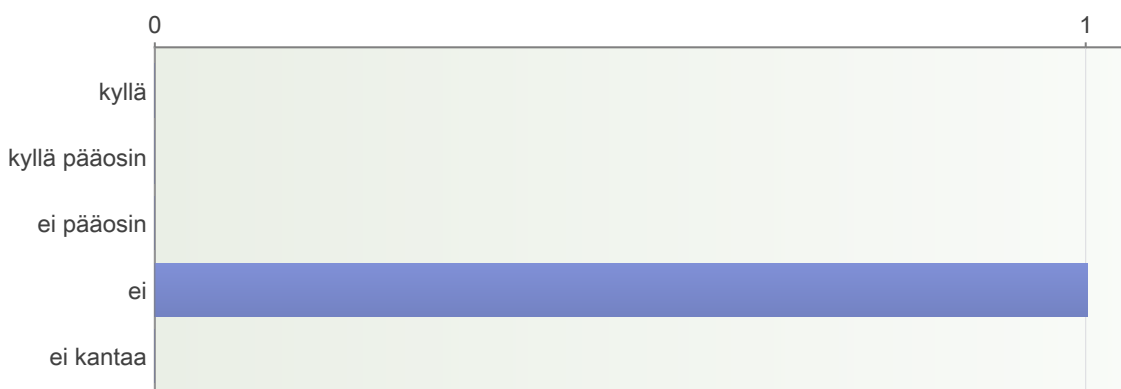
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksestä on arvioitavissa, että se sisältää riskin palveluprosessin pirstaloitumiseen, erityistason palveluiden "liikakäyttöön", prosessin haltijan puuttumiselle, ja transaktiokustannusten kasvulle. Lisäksi kustannukset voivat kasvaa merkittävästi markkinoiden keskittymisen myötä.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

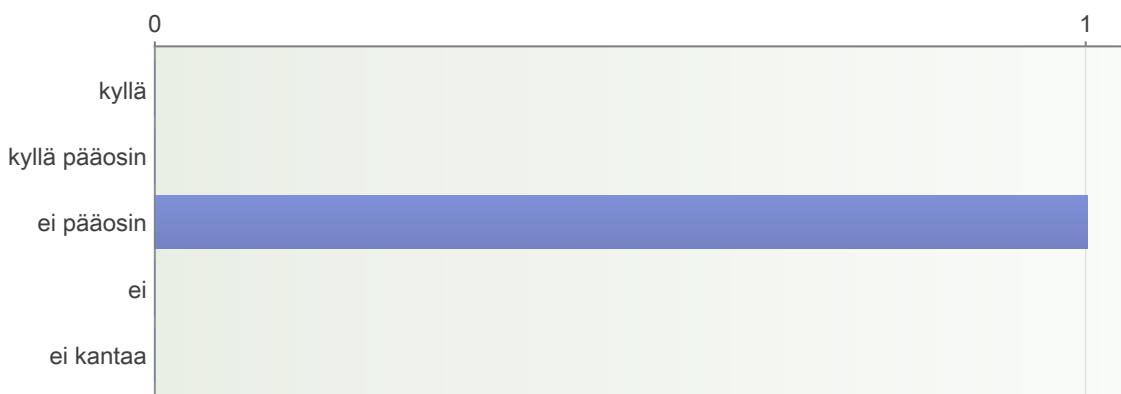
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos kokonaisuutenaan olisi valmisteltava uudelleen nykyisen lainsäädännön mahdollistamien valintavaihtoehtojen pohjalta (esim. palveluseteli julkisen toiminnan alihankinta).

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

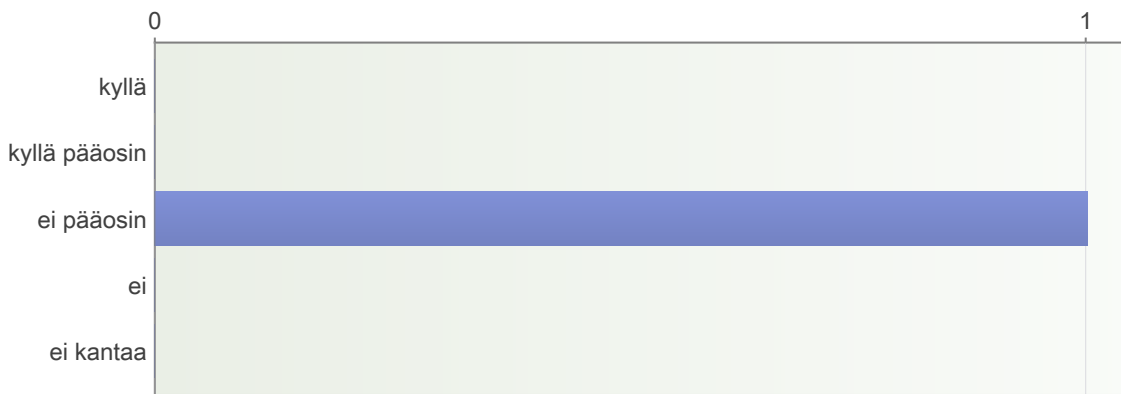
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Innovaatioita syntyy palvelujärjestelmässä lainsäädäntötasosta riippumatta.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

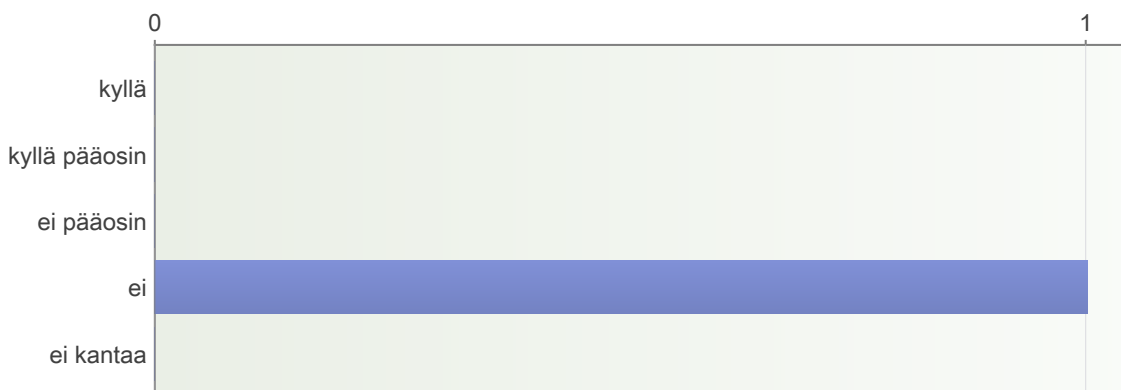
Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

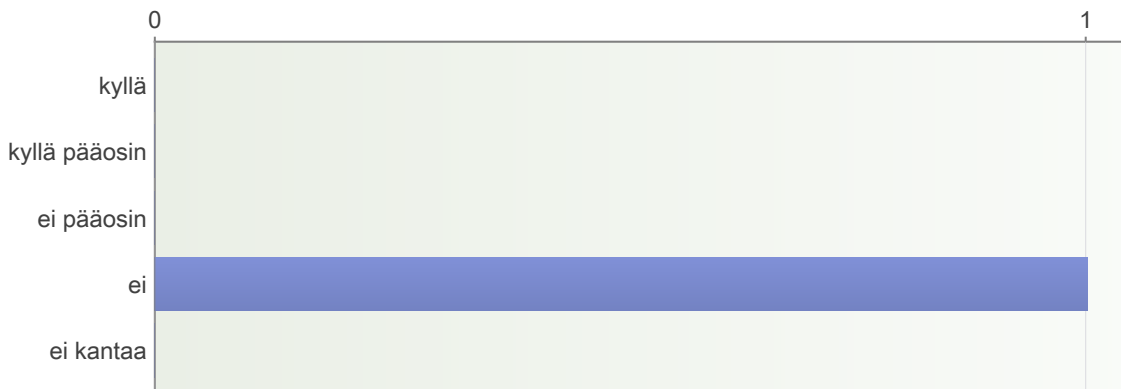
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suora vaikutusmahdollisuus järjestämisvastuussa olevan maakunnan ja tuottajan välillä ei ole käytännössä mahdollinen.(§31)

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

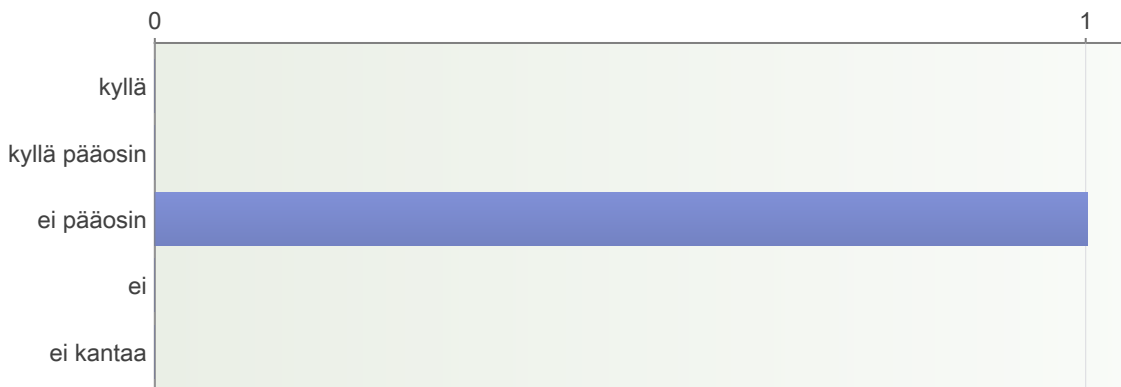
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokonaisvastuuta ei pysty asiakkuudesta ottaamaan.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

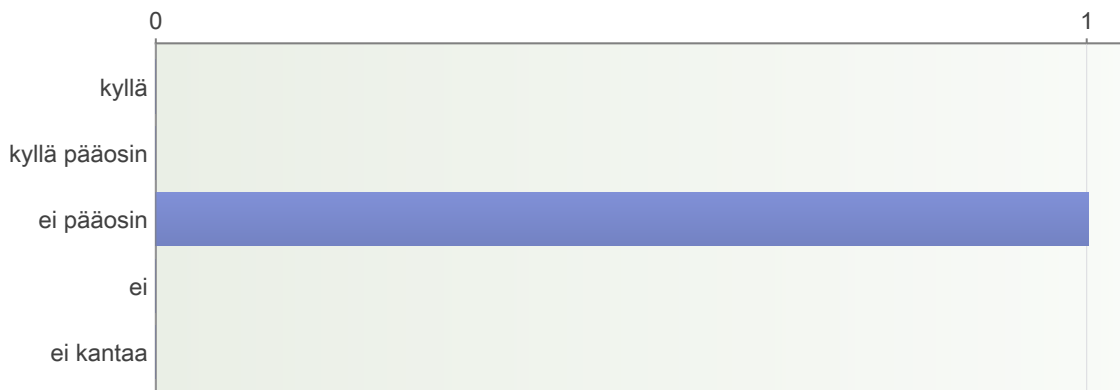
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollistuu yksittäisiä perustoimenpiteitä tarvitsevien asiakkaiden kohdalla.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

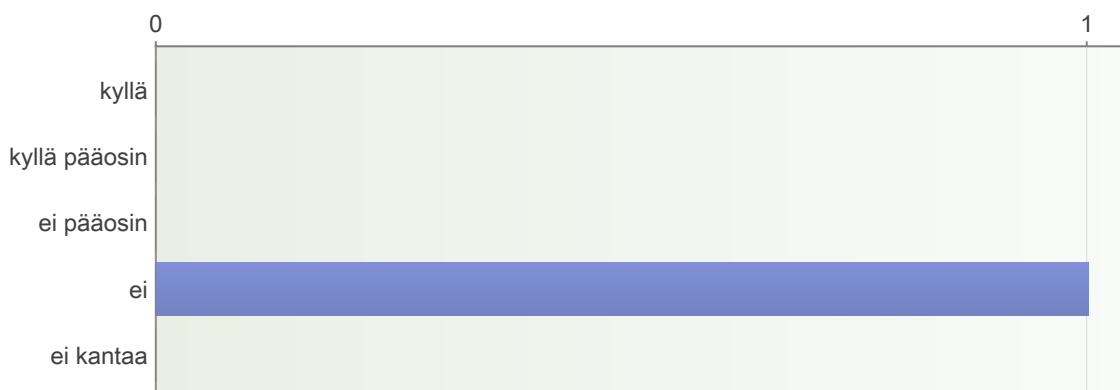

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

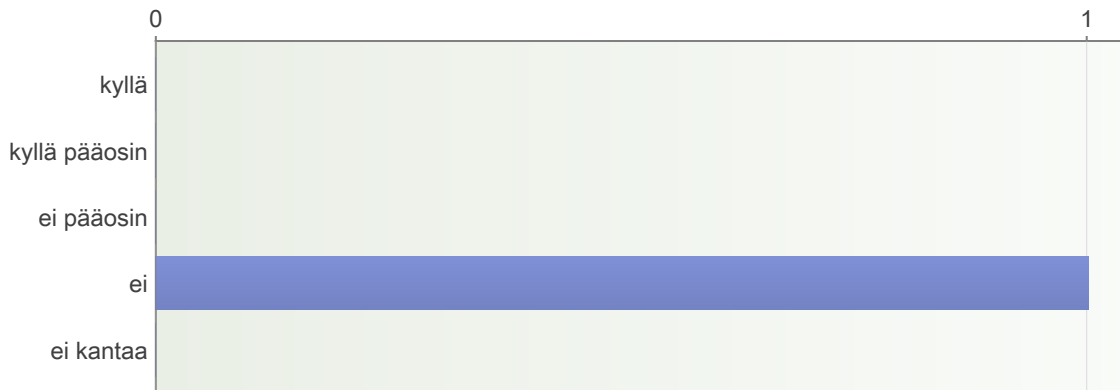

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

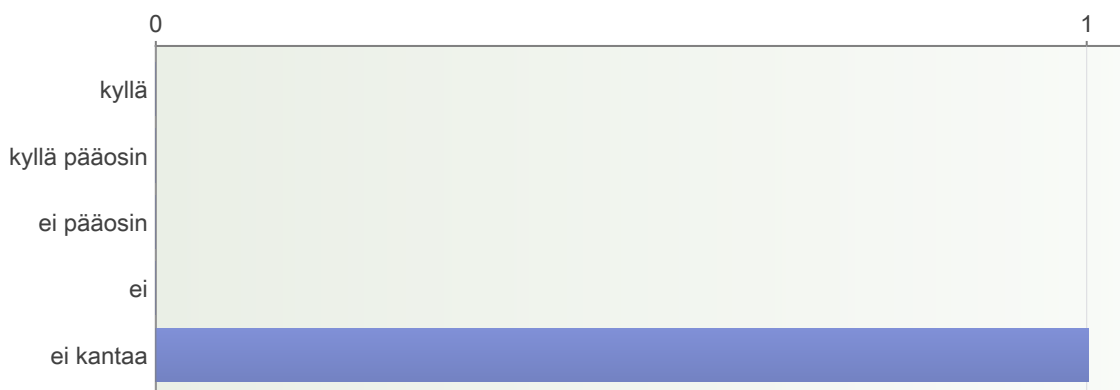

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

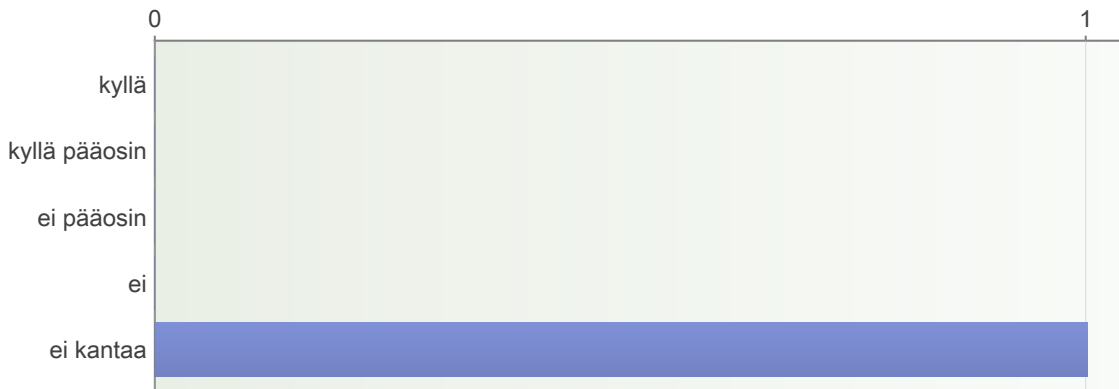
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rajaavat maakunnan itsehallintoa.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

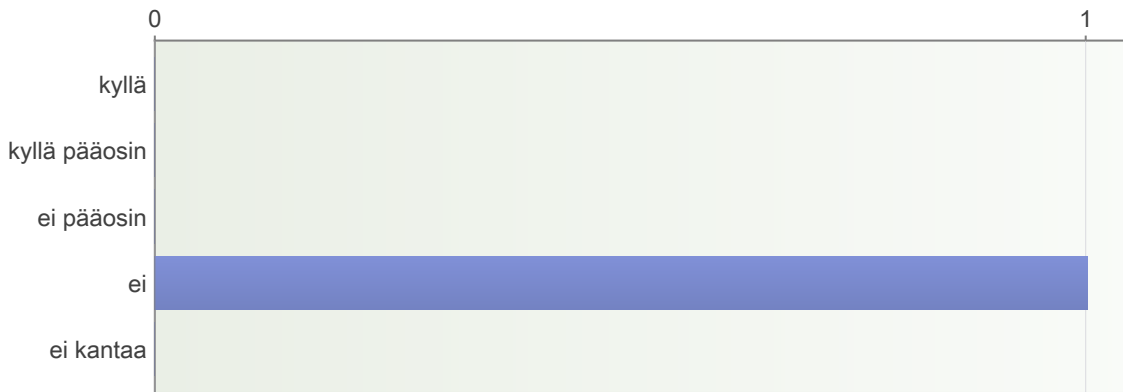
Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu (käytössä 2019) liian tiukka. Luo riskin kustannusten kasvulle, palveluiden pirstaloitumiselle ja tukea tarvitsevien asiakkaiden tarkoituksenmukaisista palveluista tippumiselle.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettu päätöksenteko olisi toteutuessaan uusi malli, jossa ammatillista osaamista vaativa tehtävä on epämääräisesti määritelty. Mallin kustannusvaikutuksista ja toimivuudesta ei ole mitään arviointia/kokemusta.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

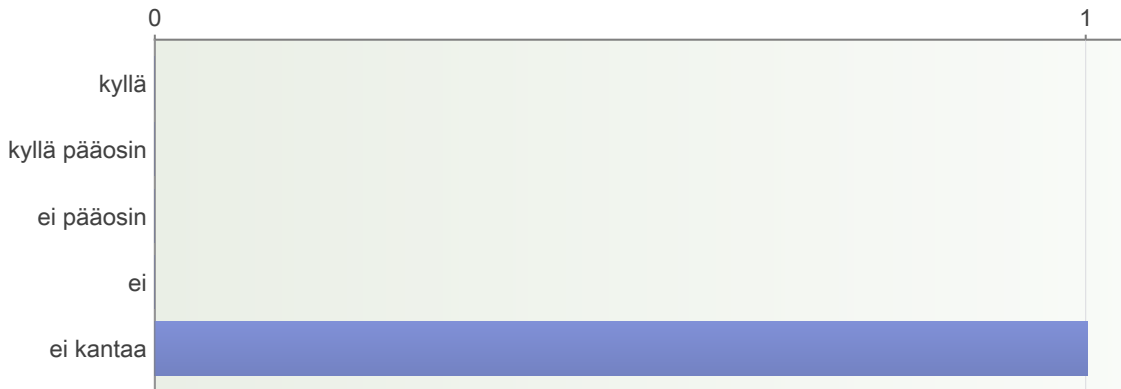
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lisää hallinnollista työtä ja vaatii oman alueen asiantuntijoita hallintoon.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

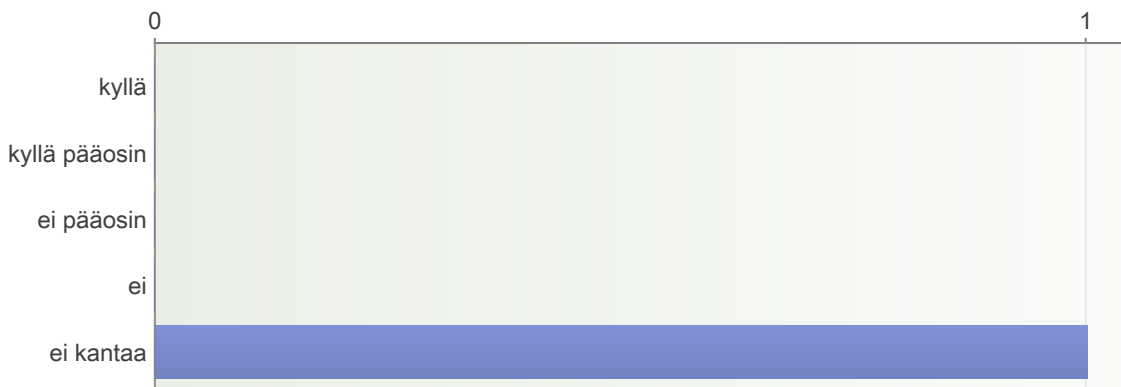
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelun tuottajien laadullisten ja määrällisten sisältöjen ongelmatilanteissa ei viranomaispuuttujataholla ole valtuuksia (maksuseteli, henk.kohtainen budjetti).

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

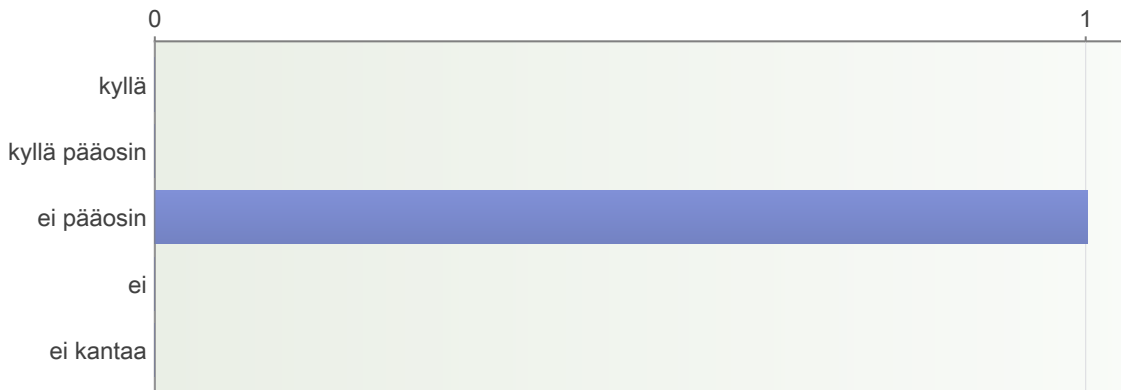
Vastaajien määrä: 1

- Esityksen perusteella on vaikea arvioida, mahdollistaako malli käytännössä pienyrittäjien mukanaolon.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

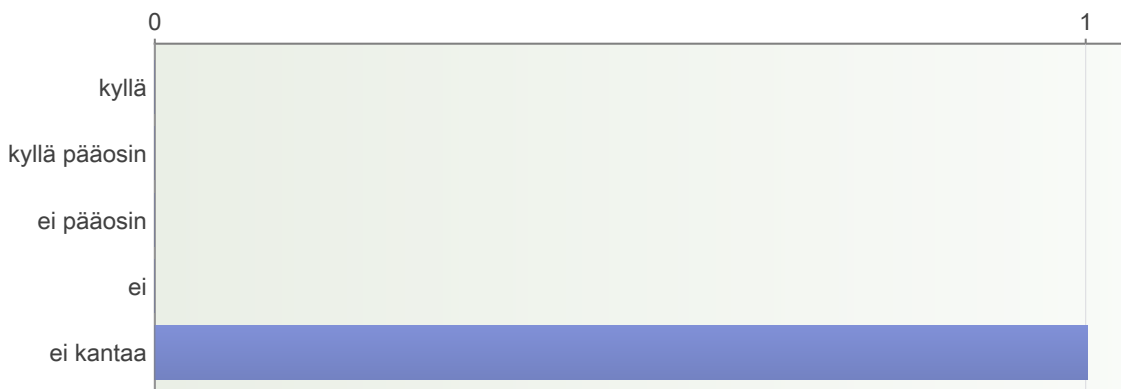
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksestä ei käy ilmi, miten nykyisen valtio-osuusjärjestelmän tarvekertoimet toimisivat aivan uudeltaisessa järjestelmässä. Malli sisältää riskin kohdennetun asiakashankintaan.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

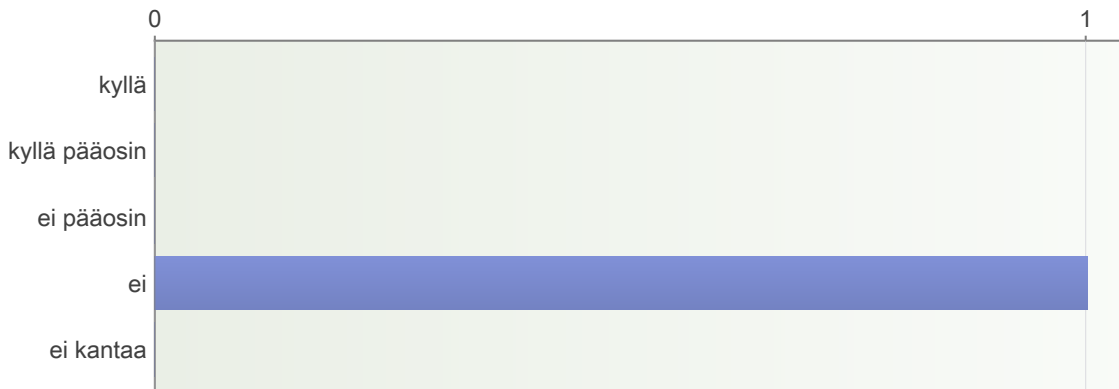

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

49. Vapaamuotoiset huomiot.

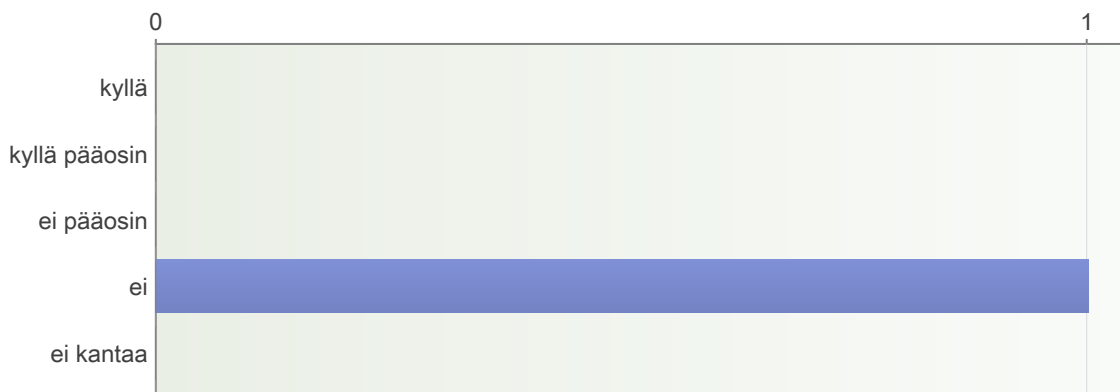
Vastaajien määrä: 1

- Mikäli laki tulee voimaan 1.1.2019, julkinen palvelujärjestelmä nykyisessä muodossaan lakkaa 31.12.2018. Julkinen toimija hoitaa nykyainsäädännön mukaiset viranomaisvastuunsa tuohon saakka ja tosiasiallinen uuden järjestelmän mukainen toiminta alkaa tietojärjestelmineen, palveluohjauksineen ym. rakentua 1.1.2019. Samanaikaisesti yksityiset toimijat aloittavat (jatkavat) toimintansa 1.1.2019. Tilanne on vähintään sekava, vastuukysymykset epäselviä, palvelujärjestelmä keskeneräinen ja asiakkaiden palvelutarpeeseen vastaamisessa saattaa lievästi ilmaistuna syntyä sekaannusta.

Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa hoidetaan tällä hetkellä asiakasta kokonaisuudessaan. Hoito- ja hoivapalvelun tuotteistaminen/ pilkkominen osiin, tuo tilanteen, jossa palvelun sisältä on löydettävissä sinällään sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ulkopuolelle jääviä osioita. Tarjottu palvelu on kokonaisuudessaan asiakkaan tilannetta (esim. kotona asumisen jatkuminen) tukevaa ja kokonaisuuden muuttuminen tuo vajuusta tähän palvelutarpeeseen (esim. kuntouttava työote/ sen sisältö, ulkoilu, sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen jne.)

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

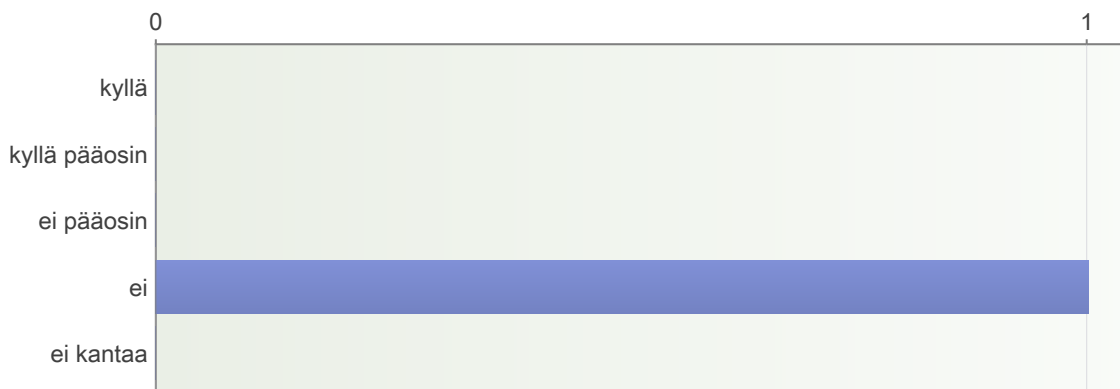
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla on järjestämisvastuu, mutta palvelujärjestelmän suunnitteluun, ohjaukseen ja sisältöön liittyvä valta on epäselvä. Lisäksi taustalla on mahdollisuus hyvin yksityiskohtaisin asetuksin vaikuttaa maakunnan itsehallintoon.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

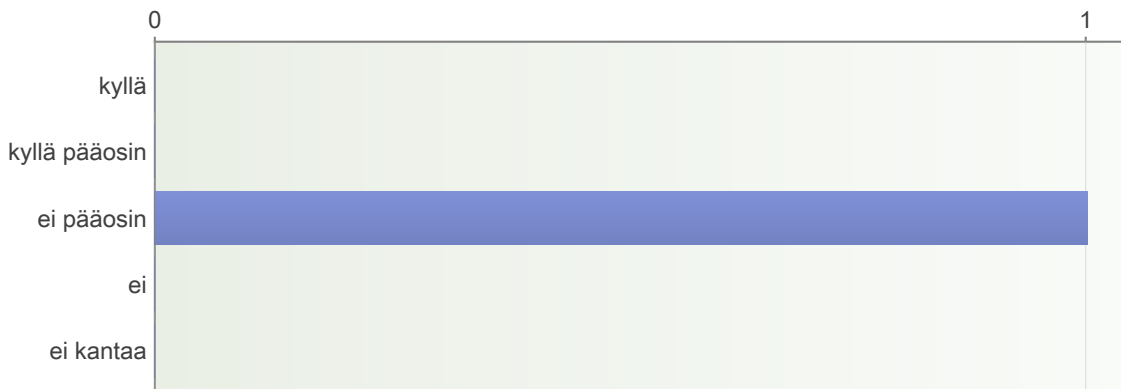
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sisältää erittäin suuren riskin markkinoiden keskittymisestä ja polarisoitumisesta (maakunnan keskus – maakunnan muut alueet).

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

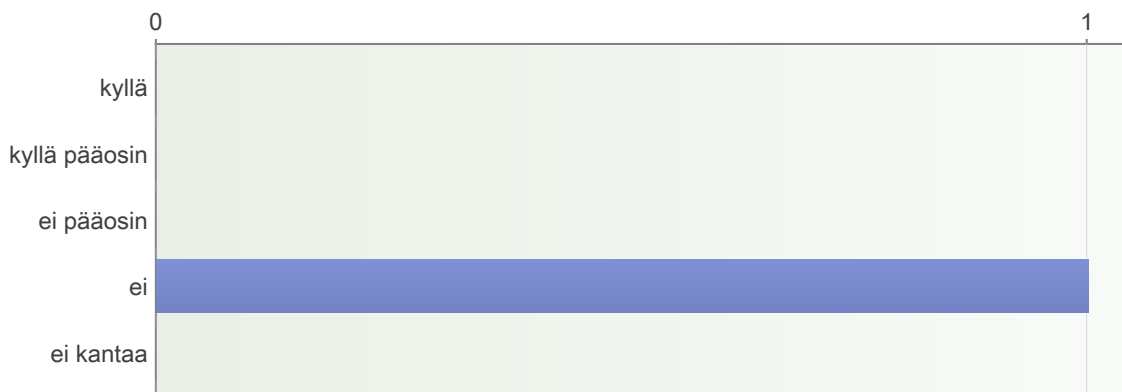
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Tämä on kysymys, jota olisi hyvä tarkastella pilotoinnin kautta. Arvioitavissa on, että koko sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän diskurssimuutos asiakkaista kilpailevaan suuntaan tuo aivan uuden ulottuvuuden sote-palveluiden markkinointiin. Tämä puolestaan ohjanee asiakkaiden hakeutumista tiettyihin palveluihin ja saattaa kasvattaa palvelun kysyntää (markkinointi myös luo kysyntää).

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

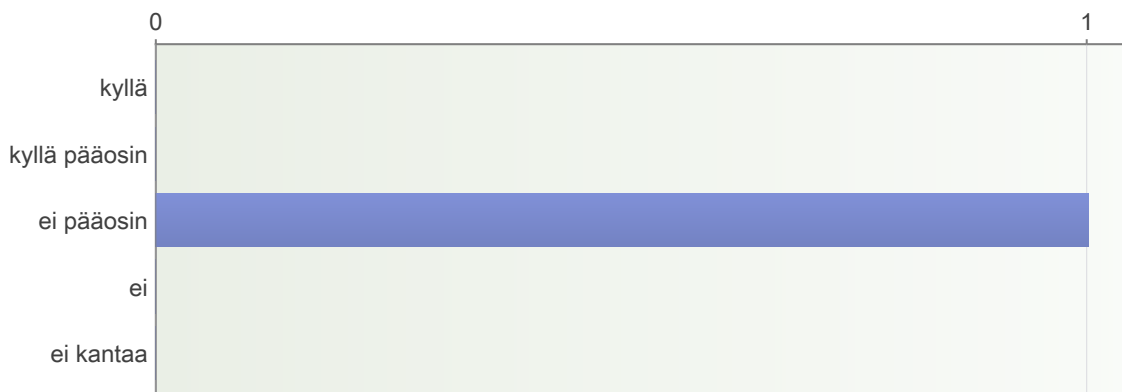
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hoidon kokonaisvastuun ja kustannusten näkökulmasta sisältää erittäin suuren riskin.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukana tullut vaikutusarviointi herättää kysymyksen siitä, miksi esitys on em. arvioinneista huolimatta tuotu lausuntokierrokselle. Lisäksi aikataulu huomioiden vaikutusarviointeja tulee verrattain myöhään, osin vasta esityksen julkaisun jälkeen. Esityksen mukaisen toimintamallin toteutuessa Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä muuttuu hyvin toisenlaiseksi ja tällaista muutosta tulisi arvioida asiakas- että talousvaikutusten näkökulmasta erittäin tarkasti ja konkreetian kautta (alueellinen kokeilu).

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksella on merkittäviä kunta- ja maakuntatason vaikutuksia. Kuntien perustehtävän näkökulmasta kuntaan syntyy merkittävä rajapinta maakunnan ja kunnan välille ja tämän rajapinnan toimivuus esimerkiksi oppilashuollon, suun terveydenhuollon, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja yhtiöittämisen näkökulmasta on kriittisesti tarkasteltava alue.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.